

A HÁLA.

JELENET.

(Történik Csontos ellenzéki képviselő pazar fényvel berendezett dolgozószobájában. Csontos kövér, jól megtermett alak. Az íróasztalánál ül és beszédét tanulja. A fülei vörösek. Este van. Égnek a villanycsillárok.)

- Csontos (extázisban): Igen, uraim, a mi honmentő munkánkat nem lehet hiúsági terrornak nevezni, mert, mint Goethe is mondta . . . (A könyvespolchoz megy.) Mit is mondott Goethe? (Keresgél.) Különbözik nem baj. Majd egy saját mondásomat mondom helyette. Úgy sem ismerik az irodalmat. (Tovább szaval.) Mint Goethe mondta, a bors kicsi, de erős! Nagyszerű!!
- Az inas (belép.)
- Csontos: Mi? Nem volt jó?! Hallottad?!
- Az inas: Igenis, nagyságos úr . . .
- Csontos: Aztán jön a bomba! Azért vagyunk itt a nemzet megbizásából, hogy ellenőrizzük a többség működését, azonban a többség működése oly kicsiny körre szorult az elhatalmasodott korrupció . . .
- Az inas (ordít): Éljen!! Igaza van!! Helyes!!
- Csontos: Igen uraim, helyes; én mondom! (Az inasnak.) Majd holnap folytatjuk a próbát János. Akkor elejétől végig itt leszel és zavarsz a közbeszólásokkal. Már kezdem megszokni . . .
- Az inas (m. f.): Menjen haza! Ne beszéljen!!
- Csontos: Jaj, te buta állat! Hisz ez nem tartozott a beszédemhez. Ezt neked mondtam . . .
- Az inas (m. f.): Rendre!! Eláll!! Dobják ki!!
- Csontos: De te marha! Te, János, az nem a beszédem folytatása!! Értsd meg!!
- Az inas (rendületlenül): Hol az elnök?! Ki veled! Hülye!! Barom!! Kuss!!
- Csontos (kidobja az inast): Te örült?! Hát nem akarsz megérteni?! Borzasztó, hogy milyen buta. Sohasem akar reájönni a beszédem végére. Már más inast kell, hogy fogadjak. Ez túlságosan belejött a gyakorlatba.
- (Az inas az előszobából beordít: A mentelmi bizottság elé!! Gyalázat!!)
- Csontos (az ajtóhoz rohan, ökölbe szorult kézzel kifelé fenyeget, aztán becsapja): Ilyen buta! Hogy nem tud disztingválni! (Az íróasztalához ül és jegyez.)
- Az inas (belép és hallgatva áll egy ideig az ajtónál.) Nagyon sikerült parlamenti jelenet volt!
- Csontos (hátrafordul. Dühösen): Takarodsz ki mindjárt! Már elég volt!
- Az inas: Kérem, most nem mint a kormánypárt, hanem mint inas állok itt.
- Csontos: Mit akarsz?
- Az inas: Egy elegáns úr kér bebocsátást.
- Csontos: Most nem igen van időm. Hogy hívják? A névjegye . . .
- Az inas: Nem adott. Azt mondta: meglepetés lesz, titok . . .
- Csontos: Ahá, államtitok. Lesz interpelláció!
- Az inas: Bebocsássam?
- Csontos: Hogyne, hogyne!
- Az inas: De kérem ne tessék rólam megfelejtkezni.
- Csontos: Miről?
- Az inas: Úgy álltam be, hogy a beszédeibe közbeszóljak és ha a vita hevében kidob a nagyságos úr, akkor öt korona fájdalomdíjat . . .
- Csontos: Majd máskor. Most nincsen időm . . . Indulj!
- Az inas (ordít): Rendre!! Eláll!!
- Csontos (hosszú akarja vágni a tintatartót): Gazember!
- Az inas (elrohan.)
- Csontos: Megint jogtalanul akar tíz koronát szerezni! Ilyen gazember! Borzasztó ez a politikai pálya!
- Pikó Dániel (belép. Vékony, alacsony emberke. Hosszú szakála van. Vasárnapi eleganciával öltözik.): Alázatos szolgálja! Van szerencsém!
- Csontos (eléje megy és kezét fog): Részemről a szerencse. Csontos vagyok.
- Pikó: A nagy Csontos!
- Csontos: Oh, kérem . . . Két üdvözölhetek önben. Tessék helyet foglalni. (Leülnek.)
- Pikó: Egyelőre engedje meg, hogy elhallgassam a nevemet. Szeretnék abban a gyönyörűségben részesülni, hogy kitalálja, ki vagyok. Előbb életem néhány nagy változásáról fogok beszámolni.
- Csontos: Kérem, csak tessék, bár nagyon kíváncsi vagyok, hogy kihez van szerencsém.
- Pikó: Egy nagyon hálás emberhez. Én itt Magyarországon most tizenkét éve tönkrementem. Kivándoroltam Berlinbe és öt évi munka után lábraálltam. Ma már milliomos vagyok.

- Csontos: Igazán kellemes.
- Pikó: Dacára, hogy az én tulajdonomat képezi számos nagy gyár, enyém a világhírű berlini Minta Poloskairtó Vállalat, a szívem régi melegségét megőriztem. És a hálát tartom a világ legszebb erényének. Nincs poloska az ön lakásában?
- Csontos: Nincsen, mert...
- Pikó: Igazán, szivből sajnálom. Ingyért kiirtottam volna. Néhány alkalmazottammal vagyok itt Pesten tanulmányúton. Budapest igazán vezet minden téren.
- Csontos: De ön azt mondta: ingyért. Hát bizony esetleg lehetne, mert néhány mégis lesz a rovarokból, úgy véletlenül.
- Pikó: Na, lássa, kedves képviselő úr. De nem csodálkozik, hogy ingyért teszem?
- Csontos: Talán tanulmányi célból?
- Pikó: Oh, nem! Hálából! Én igen nagy hálával tartozom, a kedves képviselő úrnak. Mikor Nyirváron volt kormánypárti jelölt, most tizenkét éve...
- Csontos (fészkelődve): Pszt! Pszszszt!
- Pikó: Titok?
- Csontos: Nem, csak nem szeretném, az inasom...
- Pikó: Azóta, a jelöltsége óta tartozom rettentő nagy hálával. És be is bizonyítottam hálámat. Ime, ez árjegyzékem irtó szereimről, magyar nyelven... (Átad egy árjegyzéket.)
- Csontos (olvas és aztán feláll): Oh, ön Pikó Dániel, kit én levágtam a kötélről... (Parolázás.)
- Pikó: Igen, én Pikó vagyok. Tönkrementem és a padlásán, a vendéglő padlásán felakasztottam magamat. És véletlenül ön is odajött az utolsó percben, lelkes választói elől és levágott. Uram, tele hálával a szívem... Mert a hála a legszebb erény a világon. Önnek köszönhetem, hogy ma Berlin virilistái között vagyok. Egész magyarnyelvű árjegyzékemet önnek ajánlottam, hálából.
- Csontos (olvas): Csontos Gáspár kormánypárti képviselő úrnak az önkezüleg vetett huroktól megmentett hálás... De kérem, egy ilyen árjegyzéket nekem ajánlani...! És én...
- Pikó (büszkén): Ötszáz ezer példányban nyomattam és elküldtem a kormány minden férfiának is.
- Csontos: De micsoda örültség! Kérem kinevettet! Én ellenzéki képviselő vagyok!
- Pikó (megdöbbenve): Az baj. A hálám így kellemtelen volt és igazán...
- Csontos: Sütötte volna meg! De milyen baj!
- Pikó: A nagyobbik még az alapítvány... Igazán sajnálom...
- Csontos: Mit beszél? Micsoda alapítvány?
- Pikó: Az ön nevében tettem egy alapítványt elzülött kormánypárti választók felsegélyezésére.
- Csontos: Vonja rögtön vissza! Lelövöm! Hiszen tönkretesz! (A saját haját tépi.)
- Pikó: Kérem, én hálából tettem! Egy kormánypárti lapnál voltam, ott tanácsolták... Meginterjúvoltak és én fényesen bizonyítottam az ön kormánypárti meggyőződéseit. Hogy mennyit szenvedett értök, Elmondtam a padlást is...
- Csontos (a Pikó haját tépi): Maga gyilkosom! Pusztuljon! Vonja vissza...
- Pikó: Kétezer korona... Már késő... A lapokban benne lesz...
- Csontos: Takarodjék rögtön...
- Pikó: Én hálából akartam... Jaj, kérem...
- Csontos: Kösse fel magát! (Kidobja, aztán egy székre roskad.) Borzasztó ez a politikai pálya! Mit írnak majd a lapok?! Uram, ne hagyj el...
- Az inas (belép): Micsoda vihar?! Rendre!! Eláll!! Éljen az általános titkos választói jog!!

(Függöny.)

ORBÓK ATTILA.

Igy lesz majd egyszer.

*Sok könnyem int feléd a polcra!
Mikor szobádra száll az est
S a sok könny, mint egy-egy pacsirta
Az alkonyatban sírni kezd.*

*Dalos varázs befonja lelked
S míg rajta bánat zokog át
Piros vágyrózsák illatától
Kábító lesz sötét szobád.*

*És reszkető kezed simítva
Babrálgat el a könnyveken
S a holt betűkből, mint a tóból
Ragvog ki rád két kék szemem.*

*És minden sorát ajkad éri,
Megcsókolsz minden szent lapot.
Jövök, ha hívsz, mert mindörökre
Betűkben élek és vagyok!*

Hangay Sándor.